

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscerya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów
od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. —
Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Doniesienia z osta-
tej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

W gminie *Stecowa*, obwodzie kołomyjskim, założono nową
szkołę trywialną, a uposażenie jej zapewniono w następujący sposób:

Gmina *Stecowa* obowiązana się rozszerzyć stosownie znajdu-
jący się już budynek szkolny, albo w razie potrzeby na dogodnym
placu pod budowę wystawi całkiem nowy budynek szkolny, po-
sprawiać porządku szkolne i utrzymywać je równie jak budynek
szkolny zawsze w dobrym stanie, załatwiać potrzebną przy szkole
posługę, i dodawać na opał szkoły potrzebną ilość słomy.

Na uposażenie każdorocznego nauczyciela przeznaczyła rze-
czona gmina rocznie 60 n. a. meców kukurudzy w przeciętnej war-
tości 94 zł. 50 c. w. a. w ziarnie i 94 zł. 50 c. w. a. w gotówce.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki
między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z za-
służonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Jego Mość Cesarz odjechał. — Wiadomości bieżące. — Doniesienie z Pesztu. — Ak-
cye kolei Cesarzowej Elżbiety.)

Wiedeń, 24. lipca. Jego c. k. Apost. Mość odjechał dziś
zjazd do Cieplic.

— Jego Mość Cesarz przyjmował wczoraj posła belgijskiego
hrabię *Vrints-Treuenfeld*.

— Arcyksiążna *Teresa* przybyła z pierwszym ochmistrem
dworu hrabią *Zichy* z Bawaryi, a Arcyksiążę *Ludwik Józef* odje-
chał wczoraj do *Salcburga*.

— Internuncyusz baron *Prokesch* przyjechał wczoraj z *Gracu*
i miał konferencyę z prezydentem ministrów hrabią *Rechbergiem*.

— Wojskowy sekretarz tutejszej ambasady pruskiej major
Redern odjechał wczoraj do Cieplic na powitanie Księcia *Rejenta*.

— Książę *Petrulla* bawi dotąd jeszcze w *Neapolu*. Jak sły-
chać, otrzymał książę urlop na cały rok.

— Podług nowszych doniesień telegraficznych z *Pesztu* było
wczoraj dnia 23go b. m. plakatami zakazane wszelkie zgromadzenie
się publiczności po ulicach pod karą aresztu. W skutek tego za-
kazu zebrało się koło kawiarni *Zriniego* około godziny 8. wieczór
znacznie mniej ludzi, niż przeszłego dnia, w tłumie nie było więcej
jak 700—800 głów. Wystąpiły zaraz znaczne siły i policya we-
zwała to zbiegowisko do rozejścia się. Większa część usłuchała
w milczeniu, kilku upartych, między tymi czterech rzemieślników
uwieziono. Około 10tej godziny wieczór był już znowu zupełny
spokój.

— Rada administracyjna kolei żelaznej Cesarzowej *Elżbiety*
otrzymała pozwolenie puścić w kurs niestemplowane pierwotne akcye,
a mianowicie 6000 sztuk po 900 fl., 6000 sztuk po 600 fl., a 10.000
sztek po 300 fl. za bezpośredniem opłaceniem w powiatowej kasie
finansowej w *Wiedniu* przypadającej za każdą obligacyę należytości
stemplowej.

Hiszpania.

Madryt, 20go czerwca. *Gazeta* ogłasza dekret regulujący
awanse urzędników w koloniach.

Anglia.

(Przygotowane prace do telegrafu zaatlantycznego. — Utarczki w Indyi. — Nota
angielska w sprawie szwajcarskiej.)

Londyn, 21. lipca. Król. familia jeździła przedwczoraj jach-
tem „*Fairy*“ do znajdującej się w pobliżu *Osbornu* zatoki dla zwie-
dzenia małego paropływu „*Fox*“, którym, jak wiadomo, *Mr Clintock*
przedsiębrał swoje ostatnią, szczęśliwą podróż dla odszukania śladów
Franklina, a który teraz pod dowództwem kapitana *Younga* ma
zająć się pomiarem głębokości morza dla założenia telegrafu zaat-
lantycznego. Królowa bawiła dłuższy czas na pokładzie tego niepo-
kazanego statku, o którymby nikt nie pomyślał, że mógł stawić

czoło lodowatym górcom strefy polarnej; oglądała zapasy i aparaty
do zgłębiania morza, kazała przedstawiać sobie z osobna oficerów
i inżynierów, rozmawiała o zamierzonej wyprawie, i pożegnała za-
łożę życzeniem jak najlepszego powodzenia. Statek „*Fox*“ wypłynął
w kilka godzin potem na morze, i udaje się najprzód do wysp *Far-
røer*. Jak tylko znajdzie tam stosowne miejsce do założenia druta,
co nie zajmie więcej nad dwa dni czasu, popłynie dalej do *Islandyi*,
zbada po drodze głębię morza i wyszuka na wschodniej stronie wy-
spy drugi odpowiedny punkt do założenia druta. Równocześnie uda
się *Dr. Rae* z pułkownikiem *Schaffner*, inżynierem *Woods* i obu-
dwoma komisarzami rządu duńskiego w głąb wyspy, by wytknąć li-
nię telegrafu aż do zachodniego wybrzeża wyspy. Tu zabierze ich
znowu „*Fox*“ i popłynie przedsiębiorac potrzebne pomiary, do je-
dnej z południowych zatok *Grenlandyi*, i uskuteczni to samo, co
w *Islandyi*. Wyszukawszy dogodny punkt do lądowania w *Julians-
haab*, popłynie jeszcze „*Fox*“ do *Hamilton Julet* u wybrzeża *Labra-
doru* i zbada dokładnie miejscowość, a ztamtąd powróci do *Anglii*.
Wyprawa ta potrwa zapewne do końca listopada.

— Zdaje się, że parlament będzie mógł się odroczyć przed
20. sierpnia, gdyż rząd odwołał swoje bile względem poprawienia
ustaw o bankructwie i przekształcenia korporacji *City*.

— Ostatnie ruchy powstańców z rewolucyi roku 1857 nie są
jeszcze dotąd we wszystkich częściach *Indyi* wschodnich przytłu-
mione. Piszą *Lowiem* do gazety *Times* z *Kalkuty* dnia 11. czerwca:
„*Konnica Maynego* stoczyła 7. czerwca pod dowództwem kapitana
Bradford zaciętą walkę z oddziałem ochotników pod *Ragooghur*,
gdzie poręcznik *Jennings* otrzymał strzał w serce. Powstańcy, za-
pewnie niedobitki z bandy *Tantia Topee*, szli z *Jaktunu* przez *Be-
twe* w pobliżu *Bhilsa*, potem przez *Seronje* w górę. Pierwej niepo-
koili mały *Raj* z *Banswarry*.“

— Rząd angielski przedłożył znowu izbie niższej błękitną
księgę w sprawie sabaudzkiej. Zawiera ona na mniej więcej 250
stronicach korespondencyę z mocarstwami, tyczącą się wcielenia
Sabaudyi. Treść jej główna jest znajomą, a znaczna część depe-
sz jest już dawno ogłoszoną. Ale zawiera nie jedną rzecz ważną,
która uzupełni to, co już jest wiadomem.

Na początku stoja wydane w marcu proklamacye, ogłaszające
wcielenie *Sabaudyi*. Po nich następują noty *Szwajcaryi* do wielkich
mocarstw z skargami nad szkodą, jaka zjazd wyniknie dla niej; a po
tych noty w tej samej sprawie między *Szwajcaryą* i *Francją*. Mię-
dzy temi nota *Dra Kern* z dnia 15. marca do p. *Thouvenela*, w któ-
rej protestuje formalnie przeciw wszystkiemu temu, coby popierało
wcielenie tych prowincyi do *Francyi*, wprzód nimby orzekły pań-
stwa europejskie, którym rząd cesarski z własnej woli zezwolił
przedłożyć tę kwestyę. Dzień przedtem (14go) uwiadomił poseł
angielski w *Szwajcaryi* kapitan *Harris* lorda *Johna Russla*, jak głą-
bokie wrażenie sprawiło na sejmie federacyjnym szwajcarskim za-
powiedziane wcielenie, a 17go odesłaną została nota *Thouvenela* do
p. *Tillos* do *Szwajcaryi*, która — odpowiedź na protest *Dra Kern*—
w swoim czasie została ogłoszoną. Notę tę *Thouvenela* doręczył
p. *Persigny* także w *Londynie*, a 20. marca tak o tem pisze lord
J. Russel do lorda *Cowley*:

„Powiedziałem p. *Persigniemu*, że jeżeli prawda, że utworze-
niem wielkiego państwa we *Włoszech* pogorszyć się musi położenie
Francyi, o ilez gorsze będzie położenie *Szwajcaryi*, jeżeli neutralny
powiat sabaudzki należeć będzie nie do *Sardynii*, ale do tak potę-
żnego sąsiedniego państwa, jakim jest *Francya*.“

Na to p. *Persigny* odpowiedział, że nie sądzi, by sprawa ta
połączona była z jakimiś trudnościami, ponieważ Cesarz nie byłby
od tego, zostawić ją do decyzji *Europy*. Wcielenie jednak *Sabaudyi*
jest już rozstrzygnięte, a honor *Francyi* wymaga przywieść je do
skutku. Lord *John Russel* wspomniął, że *Sardynia* nie ma prawa
odstępować kraje, których neutralność stoi pod gwarancją, i że
ten nabytek terytoryalny *Francyi* wywoła oburzenie.

Na tem początkowo stanęło, *Szwajcaryą* jednak nie przesta-
wała protestować, a w pomienionej księdze błękitnej znajdują się
jej noty do wielkich mocarstw i do *Sardynii*. Treść ich wiadoma.
Dnia 21go marca wysłał lord *John Russel* następującą depe-
szę do lorda *Loftusa* do *Wiednia*:

„Sprawę sabaudzką rozpoznawać należy z dwóch względów:
o ile odnosi się do rozszerzenia terytoryalnego *Francyi* i o ile
ogranicza bezpieczeństwo *Szwajcaryi*, które jej traktatami z roku
1815 co do niektórych powiatów sabaudzkich zostało zapewnione.

Rządowi austriackiemu wiadomo już, jak bardzo rząd Jej królewskiej Mości przeciwny jest wszelkiej zmianie w posiadłościach sabaudzkich, zawarowanych traktatami z roku 1815, mianowicie zaś wcielenie do Francji tych powiatów, których neutralność uważano wtedy za konieczną do utrzymania niepodległości Szwajcaryi.... Rząd austriacki, równie jak angielski, pruski i rosyjski, otrzymał już zapewne od rządu francuskiego wyjaśnienie powodów, dla których rości sobie prawo do wcielenia Sabaudyi i Nissy w cesarstwo francuskie. Rząd Jej królewskiej Mości wygotował na to odpowiedź, która panu zostanie w odpisie doręczoną. Nie wchodząc jednak poprzednio w przyczyny rządu francuskiego, obowiązany jestem panu donieść, że rząd Jej królewskiej Mości sądzi, że mocarstwa europejskie mogłyby na to nalegać, by z prowincyi sabaudzkich utworzyć osobne, niepodległe państwo pod panowaniem jednego z książąt domu sabaudzkiego, przez co by to, czego się Francja domaga, zupełnie dało się osiągnąć. Podobny obrót rzeczy byłby zapewne i dla Sabaudyi dogodny, a przydzielając nowemu państwu te same zobowiązania i przywileje neutralności, które teraz posiada Szwajcarya, byłoby to dostatecznym dla ubezpieczenia z tej strony granicy francuskiej.

A jeżeliby to jednak nie udało się skutecznici, tedy rząd Jej królewskiej Mości jeden już tylko widzi sposób, t. j. odstąpienie i przyłączenie tych ziem, do których się odnoszą traktaty gwarancyi z r. 1815, do federacyi szwajcarskiej. Wprawdzie nie byłoby to z tak wielką dla Francji korzyścią, ale ocalałaby przez to zasada, która mocarstwom w r. 1815 wydała się tak wielkiej wagi, a ta jest zachowanie niepodległości związku szwajcarskiego. Wypada mi dodać, że rząd Jej król. Mości uważa za stosowne, aby rządy angielski, austriacki, pruski i rosyjski, odzywając się w tej sprawie do Francji nie czyniły tego w formie zbiorowego okólnika, ale przez zawierzytelnych w Paryżu przynależnych reprezentantów tych mocarstw z osobna.

Bardzo nagła nota w tym zbiorze depeesz jest nota kapitana Harris do lorda Johna Russel, z Berny z dnia 19. marca. Donosi w niej kapitan Harris, że w Szwajcaryi z powodu wcielenia Sabaudyi powszechne panuje wzburzenie, i chociaż nie wybucha jawnie, powiększyć się jednak może na wiadomość, że mocarstwa nie bronią, jak się tego kraj spodziewał, niepodległości jego. Pomiędzy ludnością szwajcarską, kończy kapitan Harris, panować może niekiedy niezgoda w kwestiach wewnętrznych, lecz gdy chodzi o niepodległość i honor, lud cały staje jak jeden mąż i działa z siłą i wytrwałością nie do pogardzenia.

Dnia 19. marca starał się p. Thouvenel zbić zarzuty Russel'a, na co p. Russel d. 22. pisze do lorda Cowleya, że Persigny był u niego i wręczył mu depezę Thouvenela. On (Russel) odpowiedział mu na to, że chciałby mówić o Szwajcaryi nie o Belgii. Neutralność wiadomych powiatów sabaudzkich tak samo jest zagwarantowaną, jak niepodległość Szwajcaryi. Thouvenel sam oświadczył (Cowleyowi), że Chablais i Faucigny mogłyby być wcielenie do Szwajcaryi. On (Russel) zaufał jeżeli nie słowom to treści tego oświadczenia, które wyczytał na papierze. W tem nadchodzi bez żadnych widocznych powodów oświadczenie, że powiaty te należą do Francji. Taka zmienność co dni 14 wielkie może wzbudzić podejrzenie, bo któż wie, czy za dalsze dni 14 Francja nie zażąda Genewy, a później jeszcze więcej, póki nie zniszczy niepodległości Szwajcaryi. Persigny, pisze lord John Russel dalej, dziwi się na to, jak my możemy myśleć, że Francja po zawarciu traktatu handlowego i innych przedsięwziętych krokach zmierzających do ścisłego przymierza z Wielką Brytanią, tak mogłaby postąpić, aby obydwa państwa stanęły w opozycyi. Wypadkami w Londynie wzburzyły się namiętności we Francji, dlatego Francja nie może już ustąpić w sprawie sabaudzkiej. Na to odpowiedziałem: że to jest właśnie powodem, aby nie iść dalej tą drogą; że Anglia posiada także traktaty i gwarancje, od których, równie jak Cesarz francuski od swych oświadczeń, nie może odstąpić. Za niepodległość Szwajcaryi gwarantowała cała Europa, należałoby się więc w kwestyi tej naradzić i z innymi państwami. Przyrzekłem udzielić jego zdania i wnioski moim kolegom i na tem się skończyła nasza rozmowa.

Dalej następują w księdze błękitnej protestacye z Sabaudyi przeciwko rozdrabnianiu kraju, adresy miejskich gmin nissejskich i t. d.

Francya.

(Wisdomości bieżące. — Sprawy syryjskie. — Wyprawa do Syrii.)

Paryż, 21. lipca. Dnia wczorajszego otrzymał Cesarz pismo od Cesarza rosyjskiego, z doniesieniem o narodzeniu księżęcia, syna W. księcia Konstantego i W. księżny Alexandry.

— Margrabią La Greca, minister robót publicznych w Neapolu, wysłany jak wiadomo, w osobnej misyi Króla obojga Sycylii, miał wczoraj posłuchanie u Cesarza w St. Cloud.

— Księżę Ischitella, miany najpierw za nadzwyczajnego posła neapolitańskiego w Turynie, odjeżdża jako nadzwyczajny poseł Króla neapolitańskiego do Petersburga.

— Obadwa okręta liniowe „Algesiras“ i „St. Louis“, pod dowództwem wiceadmirała Pares, zarzuciły w zatoce neapolitańskiej kotwicę, na dniu 11. b. m. Zabawią tu tylko kilka dni; następnie odpłyną do Palermo, gdzie złączą okręta „Donawerth“ i „Descartes“ przeznaczone na wschód.

— Jak donosi *Patrie*, nie wyruszały jeszcze do 22. b. m. żadne wojska do Tulonu, aby wsiąść na okręta, a generał Trochu,

jak dalej mówi ta gazeta, jeszcze nie wyjeżdżał do Marsylii. Uważają jednak za rzecz pewną tę ekspedycję, do której w departamencie marynarki wojennej na wielką skalę robią przygotowania. Do Syrii przeznaczone zostały wojska nie z obozu pod Sathonay, ale z obozu pod Chalons. Będzie ztamtąd wysłana dywizya, a pierwsze 15 tysięcy uzupełnią żołnierze marynarki i wojska innej specjalnej broni.

— *Courier du Dimanche* przytacza jak następuje treść noty, którą pan Thouvenel względem ekspedycyi syryjskiej do europejskich gabinetów przesłał: „Zyczeniem byłoby Cesarza postępować spodem ze wszystkimi mocarstwami niewyłączając Turcyi, ale nie byłby także od tego, podjąć się samemu dzieła, które proponuje Europie. Mówiąc dokładniej chce Cesarz w imieniu wszystkich wielkich mocarstw z francuskim wojskiem lądowym interweniować w Syrii i nie wymaga żadnej innej nagrody, prócz wdzięczności chrześcian Libanu dla całej Europy.“

Pays podaje także ten rozbiór, z tą uwagą jednakże, że nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za jego prawdziwość. Dalej utrzymuje ten dziennik, że wszelkie przygotowania do ekspedycyi były przedsiębrane za porozumieniem się z Portą i innymi interesowanymi mocarstwami.

— Znany z telegraficznej depeszy artykuł *Constitutionella* podaje *Gaz. wiedz.* dokładniej w następującym telegramie:

„W Europie jak i we Francji znajdzie zapewne uznanie szlachetne postępowanie Cesarza; nikogo to nie zadziwi, że francuskie wojska niebawem wsiądą na okręt, iść ochraniać chrześcian na Wschodzie i wspierać sprawę, która należy spólnie do wszystkich wielkich spraw europejskich. Był chrześcian na Wschodzie gwarantowały mocarstwa, które podpisały traktat z r. 1856. Inicyatywa z naszej strony jest więc tylko wypełnieniem naszego zobowiązania. Sułtan widział to jasno, kiedy pisał list do Cesarza Francuzów. Ale niestety trudno nie wierzyć, że Turcyja stoi zupełnie bezwładną. Francji nie podobna wystawić na niepewność losu ludności, której bronią traktaty i honor Francji. Oczywiście, że Francja podejmie się dzieła tylko za porozumieniem się z mocarstwami i Sułtanem. Od dawna uważają w kwestyi orientalnej to co może szczególniejsze zamieszanie w świecie wywołać. Najlepszym środkiem jednak, ażeby zapobiedz ważnym zamieszaniom jest jać się niezwłocznie na sposób uczciwy rozwiązaniu tych trudności, które z braku odwagi i szczerości w postępowaniu pogorszyłyby się do tego stopnia, żeby się może nigdy więcej nie dały naprawić.“

— Donoszą z Tulonu pod dniem 19. b. m.: „Z powodu najnowszych depeesz z Syrii i powtórných okrucieństw przeciwko chrześcianom w Damaszku, przyspieszają zbrojenia w porcie tulońskim. Statki „l'Aube“ i „Finistère“, które miały być rozzbrojone, zwożą od wczoraj na powrót wszystkie swe materiały. Zapewniają, że obadwa te wielkie okręta transportowe, jakoteż statki „Amazone“ i „Moselle“ odwozić mają korpus armii pod dowództwem generała Trochu, przeznaczony do przywrócenia pokoju w Libanonie.“

Z Marsylii nadeszła następująca depeza telegraficzna z dnia 18. wieczorem: „Dzienniki donoszą o przybyciu generała Trochu. Pułkownik sztabu jeneralnego Osmont, odpłynął dzisiaj do Malty i Bejrutu. Intendantura odpłynie w niedzielę; 10 wielkich okrętów transportowych stanie wkrótce uzbrojonych w Tulonie. Ludność, jakoteż majtkowie i załoga okrętów handlowych, z wielką dla interwencyi w Syrii są sympatią.“

Z Malty odpłynęły do Syrii 3 wielkie fregaty holenderskie, które stały na kotwicy.

— Rada stanu będzie się temi dniami naradzać nad wnioskiem do ustawy względem zapobieżenia rozdrobieniu posiadłości gruntowej we Francji. — Po gruntownej dyskusyi uchwalila rada stanu odroczyć do przyszłego roku głosowanie względem przesiedlenia karnej kolonii z Cayenne do Nowej Kaledonii. — *Monitor* ogłasza ustawy względem połączenia telegrafów między Francją i Algierją, względem fabrykacyi i handlu bronią wojenną, względem użycia reszty 500 milionowej pożyczki na pożyteczne roboty publiczne. — Stolica apostolska nie chce potwierdzić opata Maret biskupem w Vanes. Cesarz postanowił w takim razie nie obsadzać stolicy biskupiej. — Z ekspedycyi francuskiej do Chin, liczącej około 7500 ludzi, przybyło dnia 25. maja 6800 ludzi szczęśliwie do Szanghaj. Działą zatoniętego parowca „Isère“ po części uratowano.

Holandya.

(Czynności w izbach.)

Smutne wypadki w Syrii, gdzie także i wicekonsul holenderski pan Contzi w Damaszku zabity został, wywołały w izbie drugiej interpelacyę ministra spraw zewnętrznych. Oświadczył, że otrzymał telegrafem doniesienie o tym wypadku i dodał, że wicekonsul ściągnął na siebie nienawiść muzułmanów za ochronę pewnego mieszkańca z Dzedydy zostającego pod opieką Holandyi. Co do zadosyć uczynienia przyrzekł minister starać się, aby otrzymać taką samą satysfakcyę, jakiej żądać będą inne kraje. Zresztą otrzymała już eskadra holenderska złożona z trzech fregat śrubowych, i stojąca obecnie na morzu śródziemnym, telegrafem rozkaz odpłynąć niezwłocznie do Syrii.

Włochy.

(Doniesienia z Sycylii.)

Neapol. Do Marsylii nadeszły d. 17. lipca listy z Palermo, z doniesieniem, że Garibaldi tego dnia jeszcze tam się znajdował.

Wyprawił tylko oddział posiłkowy z 2000 ludzi do pułkownika Medici, a przybycie tego korpusu do obozu dało zapewne powód do doniesienia, że Garibaldi sam osobiście pod Mesynę przybył. Garibaldi ma teraz morze otwarte; i ostatnie posiłki, które Medici otrzymał, nie szły zemi drogami północnego wybrzeża, ale przybyły drogą morską na okrętach do Mesyny.

Marsylski telegram donosi 17. b. m. z Palermo, że na wszystkie nieruchomości dobra sycylijskiego kleru nałożył rząd rewolucyjny podatek pieniężny wynoszący 20 procent od wartości kapitału.

Niemce.

(Wypadki dzienne.)

Pruska gazeta zastanawia się nad sprawą syryjską, z czego *Wiedeńska gazeta* przytacza następujący wyjątek:

„Mało to nada dochodzić, kto dał powód do tych krwawych scen w Syrii, lub czy prawda, że chrześcijanie w Zable zamordowaniem jednego naczelnika Druzów, w odwet niesłuszny za zabicie muicha, rozjątrzyli fanatycznych Druzów i wywołali te okrucieństwa o jakich nam codziennie teraz donoszą. — Nawet i w to nie wchodzimy, czy jakie zewnętrzne wpływy do tych kroków nieprzyjacielskich przyczyniły się lub nie. Dzisiaj na tem tylko zależy ludzkości zapobiedz szerzeniu się tej krwawej anarchii i ażeby pospieszyć w pomoc uciesnionym chrześcijanom. Nikt nie powątpiewa o dobrych i uczciwych chęciach Porty; wyprawiła zaraz jednego z najznakomitszych i najogledniejszych ministrów swoich na widowię niepokojów i wysłała znaczny oddział wojska. Ale godzi się zawsze powątpiewać, czy pomoc z którą przychodzi Fuad Basza będzie jeszcze na czasie i czy jest dostateczną, aby powściągnąć ten przelew krwi. Mocarstwa europejskie, które takie poniosły ofiary dla bezpieczeństwa i bytu Porty, mają tem większy obowiązek bronić sprawy ludzkości i chrześcijaństwa w obrębie tureckiego państwa, gdzie siła Porty nie jest dostateczną. Jednomyslnie z jaką mocarstwa jeły się potrzebnych środków, dozwala nam mieć nadzieję, że w tym wypadku nie zajdą żadne nieporozumienia polityczne, które jak dotąd zdawały się nieuniknione przy każdym wmieszaniu się w sprawy Turcyi. Spodziewamy się, że zbrojnym wmieszaniem się mocarstwa nie mają wcale na myśli zagrażać całości i niepodległości Porty; lecz raczej, że pragną powściągnąć szerzenie się i wznowienie tych okrucieństw.“

Rosya.

(Swobody i ułatwienia kupcom zagranicznym.)

Cesarz wydał pod dniem 14. z m. do dyrygującego senatu następujący ukaz:

„Manifest cesarski z dnia 1. stycznia 1807 ograniczał prawa handlowe mieszkających tu albo tymczasowo przebywających cudzoziemców. Z zaprowadzeniem ulepszeniem środków komunikacji i przy szybkim rozwoju internacjonalnych stosunków handlowych nie odpowiadają obecnie te ograniczenia potrzebom czasu. Nadto główne mocarstwa europejskie pozwalają Naszym poddanym jak w ogóle wszystkim cudzoziemcom w swych państwach, prowadzić handel równy jak go sami krajowcy prowadzą. Zważywszy przeto pozyteczny wpływ, jaki wyrze na wszystkie gałęzie pomyślności publicznej większa łatwość korzystania z obcych kapitałów w przedsiębiorstwach wszelkiego rodzaju, i chcąc dać nowy dowód Naszej szczególniejszej troskliwości o powszechnie rozszerzenie handlu, rolnictwa i przemysłowości w Naszym państwie, przytem okazać sprawiedliwą wzajemność ku innym mocarstwom, uznaliśmy za rzecz potrzebną, przyzwolić mieszkającym w Rosyi cudzoziemcom takich samych praw w tym względzie, jakich doznawają Nasi poddani u głównych narodów europejskich. — Rozkazujemy przeto zgodzając się na przełożenie rady państwa: I. Pozwala się cudzoziemcom wstępować do wszystkich gild kupieckich, podobnie jak poddanym państwa, i doznawać wszystkich praw handlowych, jakie te gildy następczą kupcom rosyjskim (art. 77—107 rozporządzenia handlowego, część XI. powszechnego zbioru ustaw. Wyd. 1857.) 1. Uwaga. Żydowsy poddani zagraniczni, znani ze stanowiska socyalnego i z wielkiej rozciągłości swych stosunków handlowych, mogą w państwie prowadzić handel według przepisanej regulaminu, to znaczy, za osobnem, w każdym razie przez ministra finansów, spraw wewnętrznych i zagranicznych nadaniem upoważnieniem, i zakładać kantory bankowe uzyskawszy patent na kupca pierwszej gildy. W taki sam sposób pozwala się izraelitom zakładać fabryki i brać w dzierżawę nieruchomości, zgodnie z rozporządzeniami niniejszego ukazu. Druga uwaga. Przyzwolone Azyatom prawa handlowe oznaczone są artykułami 227—233 rozporządzenia handlowego (Część XI. powszechnego zbioru ustaw, wydanie 1857.) II. Bezpieczeństwo domu i magazynu cudzoziemców, równie jak zależnych od tego placów zostaje pod opieką ustaw powszechnych. Żadne śledztwo w pomieszkaniach ani w księgach handlowych nie może się odbywać inaczej, jak tylko według ustaw przepisanych w takim wypadku dla rosyjskich poddanych tego samego stanu. III. Cudzoziemcy mogą nabywać ruchomości i nieruchomości wszelkiego rodzaju, bądź kupnem, sukcesją, zapisem, darowizną, bądź ustąpieniem od korony, z wyjątkiem tych, które dziedziczna szlachta rosyjska i cudzoziemcy, którzy uzyskali jej prawa, posiadać mogą według praw dotychczas obowiązujących. IV. Cudzoziemcy, z wyjątkiem izraelitów, mogą zawiadywać zamieszkałymi dobrami krajowemi, jeżeli na to otrzymają pełnomocnictwo. Wolno im także, według przyzwolonych prawem przepisów brać w dzierżawę zamieszkałe lub niezamieszkałe nieruchomości (immobilia), i mają się podać warunkom i przepisom, jakie dla poddanych państwa są prawomocne. (Kodex prawa cywilnego, księga IV., oddział III., rozdział 2). Senat dyrygujący wyda dla wykonania niniejszego ukazu potrzebne rozporządzenia.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Cieplie, 24. lipca, 4¹/₄ godzina z południa. Jego c. k. Apostolska Mość przyjechał właśnie z swoją świtą, w której znajdują się także Ich Excelencye prezydent ministrów, hrabia Rechberg, i jenerał-adjutant fml. hr. Crenneville. Całe miasto jest świetnie przystrojone, a ludność przyjmowała Najjaś. Pana z radośnym uniesieniem.

Cieplie, 24. lipca, wieczorem. Kr. pruski poseł w Wiedniu, baron Werther, przyjechał tu równocześnie z Jego c. k. Apostolską Mością; z Drezna i Berlina przyjechali c. k. posłowie baron Werner i hrabia Karolyi. Po południu był Jego Mość Cesarz z wizytą u księżny Amalii saskiej, która bawi u wód tutejszych.

Tryest, 24. lipca. Tutejszy jeneralny konsul neapolitański otrzymał telegraficzną depezę z Neapolu z 23go z doniesieniem, że w Neapolu ustały już werbunki do służby neapolitańskiej.

Londyn, 24go lipca. *Morning Post* powiada: „Chociażby zawczesną była wiadomość, że stanął pokój między Druzami i Maronitami, wystarczyłaby turecka siła zbrojna na odparcie Druzów. Porta nie zezwoli na interwencję francuską. Obsadzenie Syrii nie miałyby końca tak jak Rzymn. Anglia i Francya będą musiały przestać na pomocy floty.“ — Dzisiejsza *Times* zawiera doniesienie z Neapolu z 22go b. m., podług którego ma Wiktor Emanuel napisać list do Garibaldeggo z żądaniem, ażeby nie atakował lądowych posiadłości Króla neapol.

Londyn, 25. lipca. Tutejsze dzienniki donoszą: Posłowie Porty w Paryżu i Londynie oznajmili zawarcie pokoju między Druzami i Maronitami, dodając, że wysłany do Syrii minister spraw zewnętrznych Fuad Basza przedsięwzięcie potrzebne kroki, by zapobiedz dalszym zatargom.“

Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu *izby niższej* wspomniął lord *Russel*, że wojska neapol. ustępują z Sycylii, i że Król sardyński wyprawił posła do Garibaldeggo, ale niewiadomo w jakim zamiarze.

Turyń, 23. lipca. Wczoraj wieczorem przyjmował Cavour po raz pierwszy posła neapolit. na uroczystość, na której znajdowali się także posłowie Anglii, Francyi, Prus, Rosyi i Szwajcaryi. Przyjęcie poselstwa neapol. u dworu naznaczone jest na środę zrana. Powiadają, że kilka mocarstw nalegało u dworu turyńskiego, ażeby wpływem Piemontu wstrzymał Garibaldeggo od dalszych działań; ale zdaje się, że Wiktor Emanuel nie zechce krzyżować widoków Włoch. — List arcybiskupa z Chambery do Cavoura zawiera następujący ustęp: „Nie zmuszajcie księży, żeby znajdowali się na waszych uroczystościach; nie żądajcie od nich ani poświęcania chorągwi, ani Te Deum; rządźcie bez nich i dozwólcie im modlić się bez was. Wymuszona modlitwa nie przyniesie wam żadnego pożytku i niemila jest ludzicom.“

Medyolan, 23. lipca. *Unione* donosi: Poseł Garibaldeggo, Casaldo, niemógł uzyskać audiencji ani u Napoleona ani u Thouvenela, i musiał odjechać z Paryża nie oddawszy nawet listu Garibaldeggo.

Neapol, 21. lipca (na Paryż.) Garibaldi zabrał 8 do 10.000 ochotników; oczekują wylądowania jego. — W Neapolu wołały pojedyncze grupy w obec żołnierzy królewskich: „Niech żyje Garibaldi!“ — Znowu zabito dziesięciu urzędników policyi.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie czerwca b. r. na targach w obwodzie złoczowskim, przemyskim, samborskim, stanisławowskim, sanockim tarnopolskim.

	O b w ó d					
	Złoczów	Przemysł	Sambor	Stanisławów	Sanok	Tarnopol
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
waluty austriackiej						
Mec pszenicy . . .	3 91	4 44	4 54	3 87	4 52	3 85
„ zyta . . .	2 31	2 67	2 75	2 70	2 82	2 67
„ jęczmienia . . .	2 3	2 8	2 .	1 78	2 19	2 10
„ owsa . . .	1 28	1 36	1 38	1 10	1 28	1 23
„ hreczki . . .	2 29	2 45	2 40	2 27	2 .	2 60
„ kukurudzy . . .	2 .	2 .	2 73	2 52	2 .	2 .
„ kartofli . . .	2 77	2 91	2 10	2 84	2 59	2 .
Cetnar siana . . .	1 3	1 8	1 42	1 46	1 23	1 30
„ wełny . . .	150 .	150 .	150 .	150 .	150 .	150 .
„ nasienia konicza . . .	12 .	12 .	12 .	12 .	12 .	12 .
Sąg drzewa twardego . . .	6 4	7 3	7 61	6 34	5 12	9 .
„ miękkiego . . .	4 57	5 17	5 23	4 71	3 56	7 .
Funt mięsa wołowego . . .	9 ³ / ₄ .	11 ¹ / ₂ .	11 ¹ / ₂ .	9 .	11 ³ / ₅ .	11 ¹ / ₂ .
Mas okowity . . .	51 .	60 .	67 .	39 .	59 .	42 .

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Romer Wil., z Stępina. — Łodyński Stan., z Milatyna. — Ks. Sanguszko Wład., z Rosyji.
:Do domu zajezdnego nr. 179 3/4: Białoskórski Fel., z Bożykowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. lipca.

PP. Stojowscy Jordan i Konst., do Przeworska. — Pawlikowski Miecz., do Medyki. — Perelle Wilhelm, do Woli Arłamowskiej. — Hr. Żaluzki, do Przemyśla.

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim, na korzyść tutejszego zakładu ubogich, opera niem. „Biała dama.“ Tańczyć będą panny Bulyowskie.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.79	+ 12.8	90.9	zachodni sł.	deszcz
2. god. po poł.	323.40	+ 16.7	77.0	„	pochmurno
10. god. wiecz.	322.97	+ 14.9	84.4	„	„

Ilość deszczu 0.0060.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 26. lipca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 80 — Metaliki po 5% za 100 zł. 70 —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-

demniczacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcy. Banku narodowego sztuka 838.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 190.20; niższo-austr. towarystwa eskomtoowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 1.8 = 0 — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 126.75. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 5 1/2, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs lwowski.

Dnia 26. lipca.

	gotówka	towarem	
		zł.	cent.
Dukat holenderski wal. austr.	5	95	6 3
Dukat cesarski „	6	—	6 6
Półimperyal zł. rosyjski „	10	31	10 45
Rubel srebrny rosyjski „	1	98	2 1
Talar pruski „	1	89	1 92
Polski kurant i pięciozłotówka „	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	84	10	84 50
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } bez kuponów	70	83	71 53
5% Pożyczka narodowa }	79	50	80 25

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 26. lipca.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	84	70
„ dawał „ „ 100	84	20
„ zadał „ „ 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	—	29 1/2

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. lipca.

1. Dług publiczny.		Wen. pożyczka z r. 1859		pien. towar.	
A. Państwa.		po 5%		80.25 68.50	
W austr. wal. po 5%	66 — 66.25	Dług Tyrolu		po 4% 54. — 55. —	
Z pożyczki narod. po 5%	80.20 80.30	Dług Saleburga		po 3 1/2% 47. — 48. —	
Z r. 1851, ser. B. po 5%	98. — 99. —	Dług Krainy		po 2 1/2% 39. — 40. —	
Metaliki po 5%	70.10 70.25	Dług Tyrolu		po 2% 33. — 34. —	
dtto. „ 4 1/2%	62.50 62.75	Dług Krainy		po 2% 26. — 27. —	
dtto. „ 4%	55.25 55.75	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
dtto. „ 3%	41.50 42. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
dtto. „ 2 1/2%	35.50 35.75	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
dtto. „ 1%	13.90 14. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Przez. do wylos. z r. 1839	128.75 129. —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
„ 1854	94.50 94.75	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
„ 1860	95.90 96.75	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50 15.75	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Wylos. obl. dawn. długu państ.	68. — 68.50	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju	61. — 62. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
dtto. z procent za granicą	54. — 55. —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
B. Krajów koronnych	59. — 60. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Niższej Austrii	93. — 94. —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Wyż. Aust. i Salb.	90.50 91. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Czech	92.50 93. —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Morawii	90. — 91. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Szląska	88. — 88.50	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Styryi	88. — 89. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Tyrolu	94. — 95. —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Kar., Krainy i Wyb.	91. — 92. —	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Węgier	73.35 73.85	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	70.75 71.25	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Galicyi	71. — 71.50	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Siedmiogr. i Bukow.	69.50 69.75	Dług Krainy		po 1 3/4% 23. — 23.50	
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	— —	Dług Tyrolu		po 1 3/4% 23. — 23.50	

Kolej Grac.-Köfl. i Tow.		Esterhazego po 40 zł. m. k.		pien. towar.	
gór. po 200 zł. w. a. — 116. —		83. — 84. —		Salma „ 40 „ „ 37.75 38.25	
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. 443. — 445. —		Palsbo „ 40 „ „ 33.50 39. —		Clarego „ 40 „ „ 37.25 37.75	
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. 190. — 200. —		St. Genois „ 40 „ „ 39. — 39.50		Windischgrätz 20 zł. „ „ 24. — 24.50	
Mostu Jan. w Peszcie po 500 zł. m. k. 310. — 375. —		Waldsteina 20 „ „ 26.75 27.25		Keglevicha 10 „ „ 14.50 15. —	
Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. 340. — 350. —		Keglevicha 10 „ „ 14.50 15. —			
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. — —					
4. Listy zastawne.					
Banku narodowego w mon. kon. { 6let. po 5% 100 50 101. —					
„ „ „ { 10 „ 5% 97. — 97.50					
„ „ „ { les. po 5% 92.25 92.50					
Banku narodowego w wal. austr. { na 12 m. 5% — — —					
„ „ „ { przez. do los. — — —					
Gal. Tow. kred. po 4% 84.50 85.50					
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.					
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. 95. — 95.50					
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. 131.50 132. —					
Kol. półn. po 100 zł. m. k. 94. — 94.50					
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 128. — 128.50					
Kol. Gloggn. za 100 zł. — 84. —					
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k. 93. —					
Lloyda za 100 zł. 87. —					
6. Losy.					
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. 107.15 107.30					
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k. 99.25 99.75					
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 116. — 117. —					
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. 37. — 37.50					

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	— —
Angsborg za 100 zł. w. p. n. 108. — 108. —	— —
Berlin za 100 tal.	— —
Wrocław za 100 tal.	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 108.25 108.25	— —
Genewa za 100 lir. piem.	— —
Hamburg za 100 M. B. 95.25 95.25	— —
Lipsk za 100 tal.	— —
Liwna za 100 lir. tosk.	— —
Londyn za 10 ft. szt. 125.75 126.85	— —
Lugdun za 100 fr.	— —
Medyolan za 100 zł. w. a. 50.10	— —
Marsylia za 100 fr.	— —
Paryż za 100 fr. 50.10	— —
Praga za 100 zł. w. a.	— —
Tryest za 100 zł. w. a.	— —
Wenecya za 100 zł. w. a.	— —

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol. — —	— —
Konstantynopol za 100 piast. tur. — —	— —
Dyskonto weks. Bank. nar. 5%	— —
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ. 5%	— —

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.	
Dukaty ces. men. 6 zł. 3 5/10 c.	— —
dtto. pełnej wagi 6 „ 3 „	— —
Korona 17 „ 46 „	— —
Półkorona „ „	— —
Napoleonor „ „	— —
Rosyjski impery. „ „	— —
Kurs korony w e. k. kasach 13 zł. 50 c.	— —

KRONIKA.

(Wiadomości z prowincyi.) Dnia 13. i 14. b. m. zrzucił mocny wylew wody w Dubryniewie i w Putiatynieach w obwodzie brzeżańskim znaczną szkodę w zasiewach i na łąkach.

(Karna władza dyscyplinarna nad aresztantami w Austrii.) Na mocy ogłoszonego ministeryalnego rozporządzenia z 4. lipca b. r. przysłuży dyscyplinarna władza nad aresztantami w zakładach karnych jej administracji. W zakładach żeńskich, które poruczone są troskliwości sióstr miłosierdzia, wykonywa tę władzę mistrzyni, w męskich zakładach inspektor w porozumieniu z mistrzynią, zresztą dyrektor. Kary dyscyplinarne są: Strofowanie, zadawanie niemiekiej roboty, ujmowanie wygod życia, post (o chlebie i wodzie nie częściej nad trzy razy w tygodniu), okucie w kajdany (najdłużej na 48 godzin, z przerwą po 4 lub 6 godzinach), twarde łóżce (nie częściej jak trzy razy w tygodniu), areszt odosobniony (nie dłuższy jak na jeden miesiąc), ciemny (nie dłuższy jak trzy dni jeden po drugim i 30 dni w roku), chłosta cielesna. Na natarczywych lub niebezpiecznych aresztantów: Okucie w kajdany, pasy rzemienne, przykucie łańcuchami do muru lub podłogi, uwięzienie rąk w kamizelce. Chłosty kijem lub różgą nie można więcej nad plag 20 zasądzać. Przeciw zasądzenia zakładu nie ma rekursu. Polityczna władza krajowa ma nadzór nad zakładami karnymi.

(Trzęsienie ziemi.) Dnia 19. b. m. dało się czuć w Tryeście o godzinie 4 3/4 a w Wenecyi o 4. i 37 minut po południu lekkie faliste trzęsienie ziemi, które także i w Trevizo w kilku drgnieniach się pojawiło.

(Osobliwość meteorologiczna.) W kąpielach w Malnase w Siedmiogrodzie uderzył piorun, zabił kobietę i — rzecz dziwna — zatamował źródła mineralne. Przez ciągłą niepogodę zamnożyły się tam bardzo węże, nawiedzają domy i bardzo są jadowite.

(Pomiary astronomiczne.) Na propozycję ces. ros. rzeczywistego tajnego radcy państwa i dyrektora głównego obserwatorium astronomicznego w Pułkowie, pana Struve, rozpoczął się już wymiar stopni szerokości między Kaspijskimi i Atlantykami morzem i wszystkie rządy krajowe wspierają to przedsięwzięcie. Tym badaniom tak ważnym we względzie geograficznym, przewoźniczym w Prusiech z najwyższego polecenia generał Bayer i rozpoczął je już w prowincjach nadreńskich między Kolonią, Siebengebirge i Eifel. Są ustawione stałe punkta w Siebengebirge na Löwenburg, Eifel, Acht i także na południowej wieży kolonjskiego tumu wystawiony jest trójkąt drewniany za punkt stały, z kąd wychodzą znaki służące do wymiaru.